

ΤΑ ΑΝΑΠΟΔΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΜΕ...ΑΝΑΧΡΟΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΕΡΑΤΩΔΙΑΣ

'Αναχρονισμοί δικαίημων ζωγράφων. 'Η 'Εσθήρ ντυμένη.. άλλά Πομπαδόυρ ! Οί «Τρεις Μάγοι» μέ... τά οικόσημα τών Μεδίκων. 'Ο 'Ιησούς... ώς ιππότης του 15ου αιώνος. 'Η άγία πού παίζει... μπακαβιόλα. Συνέντευξις τής Παναγίας μέ τήν... Λουκρητία Βοργιά ! 'Αρχαίοι 'Ελληνες μέ περρούδες μαρκησιών !... κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Θέλετε νά κάνουμε έναν μικρό περίπατο... στά μεγαλύτερα μουσειά του κόσμου; Μήν άνηχηείτε : δέν θά κουρασθήτε διόλου. Γιατί δέ θά σταματήσωμε παρά μόνο σέ πίνακες διασημών ζωγράφων, πού έχουν κάτι τό περίεργο, κάτι τό έξωφρενικό νά μάς παρουσιάσουν...

Προτού όμως άρχίσωμε τήν επίσκεψή μας, είνε άνάγκη νά δοθῆ μά εξήγησις : Σέ πολλούς από τούς πίνακες αυτούς βλέπει κανείς διαφόρους... τερατώδεις άναχρονισμούς στά κοστούμια και τις τοποθεσίες.

Και έτσι βλέπουμε σέ πολλούς διασημούς πίνακες, διαφόρους ιππότες και άστοιχά είδους κυρίες τών μεσαιωνικών Αδελών τής Φλωρεντίας, τής Βενετίας και τής Τολέδης, νά παριστάνουν... τόν 'Ιησού, τούς 'Αποστόλους, ή και τούς 'Ολυμπίους Θεούς !

Στήν «Αιποθυμία τής 'Εσθήρ» του διασημου ζωγράφου Βερονέζε, ή 'Εσθήρ εμφανίζεται ντυμένη... άλλά Πομπαδόυρ ! Στούς «Τρεις Μάγοι» του Γιοττόλι, τά άλογα τών μάγων φέρουν στή σέλλα τους τό οικόσημο τών... Μεδίκων ! 'Η θεματολογία «Αφροδίτη» του Μπυτιτσέλι, φοράει στή μέση της μιá εσάρτα από αυτές πού κατασκευάζονταν μόνο... στήν Φλωρεντία. Στήν «Πρώτην μετάβασην του 'Ιησού εις τόν Ναόν» του Φαβριάνο, πού εφύριζεσαι στό Λοΰβρο, τόσον ό 'Ιησούς όσο και οι άρχιερείς είνε ντυμένοι σάν... ιππότες του 15ου μ. Χ. αιώνος !

Θέλετε τώρα νά ιδήτε κάτι άκόμη πιο έκπληκτικό ; 'Ιδού : 'Η «Άγία Καταλία» του Δομινικανού, πού εφύριζεσαι στό Λοΰβρο, παρουσιάζεται ντυμένη μέ κοστούμι... τής μόδας του μεσαιώνος και παίζει... μπακαβιόλα ! 'Απ' όλη τήν ένδυμασία της ένα μόνον πράξι δέν είνε άναχρονιστικό : ό φωτιστέφανος !

'Ενας άλλος μεγάλος ζωγράφος, πού δέν ένδιαφέρθηκε ποτέ πραγματικά γιά τήν ιστορική άκρίβεια τών περιγραφέντων τών πινάκων του είνε ό Τζεντίλε Μπελλίν.Στό περίφημο έργο του«'Η προφητεία του'Αγιου Μάρκου», παρουσιάζονται ένα σωρό ιστορικά πρόσωπα ντυμένα άλλους σάν... βενετούς ιππότες και άλλους σάν τούρκους !

'Ο Καρπάτσιο, άλλος διάσημος ζωγράφος του όποιου τά έργα γίνονται άνάρπαστα από τά μεγαλύτερα μουσειά του κόσμου, έχειε κάτι πρωτοτυπότερο : Στόν πίνακά του «'Η μετάβασις του 'Ιησού στόν Ναό» παρουσιάζει τόν γέροντα Σημεών ώς... πάππα, και τόν έχει τοποθετήσει μετ'εΐν... δύο καρδιναλίον !

'Ο Καρπάτσιο έχει στό παθητικό του κι' έναν άλλον χιτριωμένον άναχρονισμό : Στόν πίνακά του«'Αγγελος μουσικός», παρουσιάζει ένα άγγελουδά πού παίζει... μαντολίνο ! Για νά έννοήσετε καλύτερα τί έντύπωση έκανε στήν έτοιχή του τό έργο αυτό, άρκεί νά φαντασθήτε έναν σημερινό ζωγράφο πού θά παρουσιάζε έναν άγγελο... μέσα σέ μιá ιτανό-σουίτζα, ή πού νά παίζη... γορμώφονο !

Τό ρεζό όμως τών άναχρονισμών τό έχει ένα έργο και έργοάφρατα «'Ο Μωϋσής σωζόμενος από τά ύδατα», του μεγάλου ιταλου ζωγράφου Βερονέζε. 'Ο πίναξ αυτός—πού σημειώσθε, άνήκει σ' ένα από τά μεγαλύτερα μουσειά του Μιλάνου—άναπαριστά τήν σωτηρία του Μωϋσή, σάν ήσαν νήπιον, από τά ύδατα του Νείλου. Τό τοπίον όμως κάθε άλλο είνε παρά αιγυπτιακό.

ζών. Παριστάνει τās όχθας ενός ποταμού τής μεσημβρινής Γαλλίας ή τής 'Ισπανίας... Και τά πρόσωπα του έργου είνε... διάφοροι ιππότες και πυργοδέσποινες τής Αύλης του Βασιλέως τής Γαλλίας Φραγκίσκου του Α' ! Σέ μιá γωνία διακρίνονται μερικά «παιδόπουλα» πού κρατούν από τό λουρί τους διάφορα λαγωνικά. Σέ μιάν άλλη γωνία βρίσκονται μαζεμένοι ιππότες και τροβαδούροι πού συζητούν μεταξύ τους φιλικώτατα. 'Εάν ό ζωγράφος δέν είχε φροντίσει νά βάλη στόν πίνακά του αυτόν τήν σχετική του «λεζάντα» θά ήταν άδύνατο στόν άλλο θεατή νά άντιληφθῆ περί τίνος πρόκειται !

Θά υπέθετε μάλλον—και δέ θάξε άδικωπώς ή εικών άπεικονίζει καμιά σκηνή τής Αύλης του Βασιλέως τής Γαλλίας...

'Αλλ' ιδού κι' ένας άλλος μέγας... άναχρονιστής... 'Ο Τσιανός, σέ κάποιο έργο του παρουσιάζει ένα σύμπλεγμα από τήν Παναγία, τόν «Άγιο 'Ιωσήφ, τόν... 'Αλφόνσο Α' και τήν... Λουκρητία Βοργιά ! Φαντασθήτε τήν κακοήγορο και άνήθικο Λουκρητία νά κουβεντιάξη φιλικώτατα μέ τήν πάναγη Μητέρα του Θεού... 'Ιδού πού μπορεί νά οδηγήτῆ έναν καλλιτέχνη ή τάσις πός τήν κολακείαν τών ισχυρών τής εποχής... Τό έργο αυτό του Τσιανού βρίσκεται στό μουσειό τής Δρέσδης.

Τι νά πῆ όμως κανείς και γιά τόν Βερονέζε, τόν μεγάλο Βερονέζε... Τό άγαπημένο του θέμα ήταν ό 'Ιησούς. Του άρεσε κυρίως νά τόν παριστάνη δειπνούντα μέ κανένα εκ τών μαθητών του. Αντί όμως νά απεικονίξη κανένα σοβαρό, «μυστικό» δειπνο, έξωγράφισε... όργιώδη συμπόσια του 16ου αιώνος. Σ' έναν μάλιστα άπ' αυτούς τούς πίνακες, μήρος άπ' τό τραπέζι του ιερού δειπνου εφύρισκονται δύο κοριτσάκια, ντυμένα πολυτελέστατα, μέ κρινολίνα ! Γύρω από τούς μαθητάς και τόν Διδάσκαλο συνωθούνται διάφοροι... ιππότες και κυρίες τής Αύλης. Είνε δηλαδή τό ίδιο ώσάν, σ' έναν μοντέρνο πίνακα ζωγραφικής νά παρουσιάζονταν ό 'Ιησούς κι'οί μίθηται του ντυμένοι μέ...σμόκιν !

Τά ίδια παρατηρούμε και στά έργα του Ρουϊτενς. Στήν «Σραγή τών Νητιών»,οι διάφορες γυναίκες π... παρουσιάζονται στόν πίνακα είνε ντυμένες μέ... τήν τελευταία μόδα τής έτοιχής του ζωγράφου...

Και τώρα ας τελειώσουμε τήν άπαρίδημη τών διασημών άλλα και... παραδόξων, άν μη τι άλλο, αυτόν πινάκων μέ... κάτι πού μάς ένδιαφέρει κά τως ά τοκλειτικότερα.

'Ο Λέ Μπρέν, έξωγράφισε έναν πίνακα μέ τήν έπιγραφή «'Η οικόγενεια του Δαρείου έκλιπαρούσα τόν Μέγαν 'Αλέξανδρον». 'Ε,θά τό πιστεύσετε λοιπόν; 'Ο άθεόφοβος ζωγράφος είχε τήν τόλμη νά φορέση στους Πέρσας και στους Μακεδόνας του πίνακος του... περρούδες τής έτοιχης Λουδοβίκου 14ου ! Μη χειρότερα!...

Δ Η Λ Ω Σ Ι Σ

'Η δημοσιευθείσα εις τό προηγούμενον φύλλον του Μπουκέτου πρόσκλησις πός τόν κ. Α. Σιφναίον του Γραφείου «'Ηχώ»,έδόθη παρά του Λογιστηρίου μας διατελούντος εν άγνοία του διακανονισμού του λογαριασμού του άπ' εσθίας μετά τής Διευθύσεως του «Μπουκέτου.»

Η «ΑΓΙΑ ΚΑΚΚΙΛΙΑ», ΤΟΥ ΔΟΜΙΝΙΚΑΝΟΥ
'Η Άγία, ντυμένη σάν πυργοδέσποινα του μεσαιώνος... παίζει μπακαβιόλα !

Ο «ΜΩΥΣΗΣ ΣΩΖΟΜΕΝΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ», ΤΟΥ ΒΕΡΟΝΕΖΕ.
'Απ' όλα τά πρόσωπα του έργου μόνον ό Μωϋσής δέν είνε άναχρονιστικά ντυμένος.